

הרפת הראשונה בבית שערים

בשנת 1926 הקימה קבוצת חלוצים מיוגוסלביה את בית שערים. האדמה נקנתה ע"י הקק"ל מכספי תרומות של יהודי יוגוסלביה. דבר שגרם לסכסוך בין הסוכנות לבין הקק"ל וכן למצבו הירוד של הכפר עקב סירובה של הסוכנות לתמוך בו.

הכפר מנה כ-10 משפחות וכמה רווקים. ביניהם פיקו פפו (יוסף אברהמי). המתיישבים בחרו את השם בית שערים (עדיין לא התגלו העתיקות בשיח' אבריק).

אליעזר ברנובסקי, רווק ממוצא רוסי, ממשפחת חקלאים דתיים, שמע על הכפר החדש והצטרף אליו.

אדמות הכפר עובדו במשותף, והיו צריכים אדם שיהיה אחראי על אחזקת ותיקון הכלים החקלאיים. את התפקיד מלא דב, אחיו הצעיר של אליעזר שהתיישב בכפר, הקים במשק שלו מסגריה. במאורעות 1929 דב ברנובסקי נפצע קשה בתאונת עבודה בעת שהכין פצצות צינור עבור ההגנה. מפחד הבריטים הוא הוחבא בנהלל וטפלה בו חברתו. כשהורע מצבו הוא הועבר לבי"ח בחיפה וכעבור כמה ימים נפטר. דב נקבר בקבר אחים עם חללי המאורעות מצפת, מפחד שמא יגלו הבריטים את הדבר. אחרי שדב נהרג אליעזר הביא את אחיו מנחם שהיה נשוי עם שני בנים למשק של דב. אליעזר קרא לבנו הבכור דב.

האחים אליעזר ומנחם בנו את הרפת הראשונה בבית שערים במשק של אליעזר.

הרפת שהיום משנה את פניה במשק של נעם פיק.

כאשר ארגון אפרים התיישב בבית שערים עזבו האחים ברנובסקי לשדה יעקב ולקחו אתם את הפרות.

עדיין לא הייתה תכנית למושב המתחדש, לכמה חברים הייתה כבר פרה והם שיכנו את הפרות ברפת שנשארה ריקה. לכל אחד הייתה חבית ובה התערובת לפרה שלו.

פיקו פפו (יוסף אברהמי) היה בין ראשוני הכפר היוגוסלבי, אך אחרי שנה קבל קדחת קשה וחזר לבית הוריו ביוגוסלביה כדי להחלים. כשהבריא חזר לארץ

חרף התנגדותם של הוריו, אלא שבכפר לא הייתה פרנסה והוא נדד בארץ למצוא עבודה. כשהגיע לנהלל הכיר את דבורה והם התחתנו ואז הם הצטרפו לארגון אפרים.

יעקב אורי ממייסדי נהלל שהיה חונך של ארגון אפרים ופיקו מטעם ארגון אפרים הם שניהלו את המשא ומתן עם המתישבים היוגוסלביים על הפיצויים שקבלו עם עזיבתם את הכפר והעברת הרכוש שלהם לארגון. ונחזור לרפת. כשהושלם תכנון המושב זכתה משפחתו של דוד בומפלק בחלקה שבה עמדה הרפת. שנים הייתה הרפת בשימוש עד שהבן ישראל בומפלק (פלג) מכר את המשק לאמנון לביא שלא גידל פרות, אך המבנה נותר כשהיה. עכשיו משקנה את המשק נעם פיק היא משנה את פניה.

כתבה תלמה שומן

ארכיונאית המושב הראשונה